

Polazeći od ciljeva i načela utvrđenih Statutom SDA i Programskom deklaracijom Sedmog Kongresa SDA, u nastojanju da politički dosljedno odgovorimo na aktualna pitanja u oblasti demografije i zaštite porodice, Sedmi Kongres SDA je 14. septembra 2019. godine, u Sarajevu, usvojio:

REZOLUCIJU O POLITICI U OBLASTI DEMOGRAFIJE I ZAŠTITE PORODICE

Glavni cilj agresije na BiH od 1992. do 1995. godine bio je – potpuna promjena demografske slike naše zemlje nasilnim putem (genocid, masovna ubistva, progoni, logori, mučenja) prvenstveno na štetu Bošnjaka kao najbrojnijeg naroda, čiji je opstanak direktno vezan za opstanak države Bosne i Hercegovine.

Popis stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine i njegovi zvanični rezultati potvrdili su tragične demografske posljedice brutalne oružane agresije po našu zemlju i njeno cjelokupno stanovništvo, ali i potpuni krah glavnog cilja agresora da uništi i protjera bošnjački narod, koji je na ovom popisu, uprkos genocidu izvršenom nad njim, potvrdio svoju vjekovnu historijsku i biološku vitalnost, kroz činjenicu da on čini više od polovice ukupnog stanovništva u BiH. Kao i prilikom posljednjeg popisa stanovništva SDA će, zajedno sa svim probosanskim snagama, insistirati na preciznoj zakonskoj i organizaciono-tehničkoj pripremi narednog popisa s ciljem sprečavanja namjera da se manipulacijama na štetu Bošnjaka, promijeni stvarna etnička struktura stanovništva Bosne i Hercegovine.

Velikodržavne pretenzije susjednih država na teritorij suverene države Bosne i Hercegovine i dalje onemogućavaju normalizaciju života, društvenih odnosa i snažniji oporavak bh. ekonomije. Takvo stanje, ali i opće tendencije ekonomskih migracija, proizveli su snažan talas iseljavanja stanovništva u razvijenije i mirnije zemlje Evrope i svijeta. Ovaj trend depopulacije snažno je prisutan i u našoj zemlji i predstavlja najozbiljniju prijetnju njenoj budućnosti. Narastajuće razmjere problema iseljavanja našeg stanovništva navode na zaključak da će ozbiljnost odnosa i efikasnost poduzetih mjera cjelokupne politike u BiH prema problematici porodice i demografije uveliko odrediti sudbinu naše zemlje i to u relativno bliskoj budućnosti.

S ciljem zaustavljanja iseljavanja stanovništva i sprečavanja pogubnih demografskih, ekonomskih i političkih posljedica, SDA utvrđuje sljedeće prioritete i svoga djelovanja:

1. Stabilizacija političkih prilika, povećanje nivoa blagostanja u BiH i smanjenje stope rizika od siromaštva i socijalne isključenosti, provođenjem sljedećih mjera:

- dati konstruktivan doprinos stabilizaciji postojećih političkih i ekonomskih prilika u BiH kao jednom od glavnih uzroka iseljavanja građana iz naše zemlje;
- dosljedno i bezrezervno insistirati na zaštiti temeljnih ljudskih prava i sloboda uz potpuno poštivanje Ustava i zakona koji garantiraju ravnopravnost i sigurnost svih građana na cijeloj teritoriji suverene Bosne i Hercegovine;
- inicirati i dati doprinos donošenju strategije zapošljavanja u BiH, kojom bi se osigurao priliv grant sredstava EU za realizaciju programa zapošljavanja;
- dati punu podršku poboljšanju radnopravnog zakonodavstva i svih uslova rada zaposlenih s ciljem očuvanja postojećih i otvaranja novih radnih mjesta (realan cilj je da Bosna i Hercegovina do 2026. godine premaši brojku od milion zaposlenih);
- jačati ekonomski patriotizam (akcije «kupujmo domaće» i sl.) kao najvažniji mirnodopski oblik patriotizma, koji može spasiti domaću privredu i otvoriti nova radna mjesta;
- razvijati ekološki patriotizam (ugrožene rijeke, jezera, voda, zrak, šume itd.) radi očuvanja resursa zdrave životne sredine sadašnjim i budućim generacijama;
- podržati ravnomjerniji razvoj svih ekonomskih regija u Bosni i Hercegovini;
- inicirati pooštavanje zakonskih odredbi kojima će se sankcionirati nehumano izrabljivanje radnika od strane nesavjesnih poslodavaca;
- osigurati poslodavcima dodatne zakonske olakšice u poslovanju (posebno za zapošljavanje mladih ljudi i pripadnika boračke populacije), a od njih tražiti bolje plaće i uslove rada za radnike (povećanje najniže cijene rada, podizanje prosječne plaće, povećanje minimalne plaće na nivo iznad 55% prosječne plaće, povećanje naknada za prekovremeni i rad u dane praznika itd.);
- povezati obrazovni i privredni sistem, omogućiti i finansirati osnivanje poslovnih inkubatora i co-working prostora za realizaciju start-up ideja mladih;
- osnovati budžetske fondove i otvoriti povoljne kreditne linije za prvo rješavanje stambenog problema mladih.

2. Podrška pronatalitetnoj politici u BiH i jačanje uloge i mjesta porodice kao ključne ćelije društva i generatora demografske revitalizacije bosanskohercegovačkog društva, provođenjem sljedećih mjera:

- formiranje ministarstva za demografiju, porodicu, mlade i socijalnu politiku;
- direktna stimulacija pronatalitetne politike kroz:

- a) povećanje broja porodica sa pravom na dječiji doplatak i povećanje dječijeg doplatka na teritoriji cijele države;
 - b) uvođenje pronatalitetnog dodatka koji se povećava za svako naredno novorođeno dijete u porodici;
 - c) povećanje prostornih, finansijskih, tehničkih i kadrovskih kapaciteta u predškolskim ustanovama;
 - d) znatno veće subvencioniranje troškova boravka djece u vrtićima, posebno za porodice sa više djece;
 - e) dodjelu besplatnih udžbenika i školske opreme učenicima osnovnih i srednjih škola po istim kriterijima na prostoru cijele BiH;
 - f) projekte podrške biološki i ekonomski najproduktivnijim i dugoročno najperspektivnijim kategorijama stanovništva u Bosni i Hercegovini (projekti zapošljavanja mladih, poticajne mjere za zasnivanje porodica, efektiviranje Zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, subvencioniranje i povoljno kreditiranje kupovine stanova, olakšice poslodavcima koji zapošljavaju mlade itd.);
- potpuno ujednačavanje porodijskih naknada u svim kantonima i na nivou države;
 - izmjene i dopune porodičnih zakona u BiH radi potpune zaštite djece; te uspostavu i jačanje fondova za dječiju zaštitu, utvrđivanja efikasnih procedura usvajanja djece i drugo;
 - povećanje iznosa naknada za zaposlene i nezaposlene porodilje, te izjednačavanje ove dvije kategorije u dijelu porodijskih prava;
 - realizaciju programa pomoći za djecu i mlade tokom procesa njihovog odgoja i obrazovanja (stipendije, besplatan prijevoz, nagrada za uspjehe na domaćim i međunarodnim takmičenjima i dr.);
 - uvođenje zakonske obaveze isplate iz budžeta prve novčane pomoći za opremanje svakog novorođenčeta u jednakom iznosu na cijelom prostoru BiH.
- 3. Institucionalno jačanje veza i saradnje sa našim iseljeništvom u cilju očuvanja ukupnih demografskih, političkih, ekonomskih, naučnih, kulturnih, sportskih i drugih potencijala naše zemlje, provođenjem sljedećih mjera:**
- finalizirati procese razvoja pravnih i institucionalnih kapaciteta (donijeti strategiju i zakon o saradnji sa iseljeništvom, razviti sistemske kapacitete institucija u BiH za saradnju sa iseljeništvom);

- inicirati potpisivanje međudržavnih ugovora (sa zemljama prijema naših iseljenika) radi zadržavanja državljanstva BiH gdje god je to moguće;
- pratiti položaj i prava iseljenika i dati podršku njihovom kvalitetnom organiziranju i predstavljanju u zemljama prijema;
- pružiti sve vidove institucionalne podrške očuvanju maternjeg jezika, kulture, tradicije i identiteta naših iseljenika;
- uspostaviti stalnu institucionalnu saradnju sa dijasporom u oblasti privrede, obrazovanja, nauke, kulture, sporta i dr;
- promovirati i mobilizirati razvojne resurse iseljeničtva – finansijske, investicijske, naučne, ljudske i druge – te garantirati pravnu i finansijsku sigurnost investicija u našoj zemlji, čime bi se stvorila realna mogućnost povratka jednog broja naših ljudi u svoju zemlju i otvorio proces cirkularne migracije.

Bosna i Hercegovina kao finalni proizvod mora izvoziti svoje robe i usluge, a nikako svoje obrazovane mlade ljude. Tom velikom i važnom cilju moraju težiti svi faktori političkog i društvenog života u našoj zemlji.